

CUPRINS

Capitolul I

OBIECTUL CERCETĂRII CRIMINOLOGICE. CLASIFICĂRI

ALE CRIMINALITĂȚII	11
1. Obiectul cercetării criminologice.....	11
1.1. Noțiunea de criminologie.....	11
1.2. Noțiunea de crimă	12
1.3. Noțiunea de criminal.....	17
1.4. Noțiunea de criminalitate	22
1.5. Dublul caracter al cercetării criminologice.....	27
1.6. Practica anticriminală.....	28

Capitolul II

MODALITĂȚI DE CUNOAȘTERE, PROCEDEE, FINALITATE

ÎN CERCETAREA CRIMINOLOGICĂ	30
1. Modalități de cunoaștere în criminologie.....	30
1.1. Cunoașterea descriptivă	30
1.2. Cunoașterea cauzală	32
1.3. Cunoașterea dinamică	33
1.4. Cunoașterea axiologică	33
2. Procedee în cercetarea criminologică	34
2.1. Metode de cercetare criminologică	34
2.2. Tehnici de cercetare criminologică	43
3. Finalitatea cercetării criminologice.....	45
3.1. Scopul cercetării criminologice	45
3.2. Funcțiile cercetării criminologice	46

Capitolul III

DEFINIREA CRIMINOLOGIEI.....

1. Caracterele criminologiei ca știință.....	47
2. Raportul criminologiei cu alte ramuri ale dreptului.....	49
2.1. Dreptul penal și criminologia.....	49
2.2. Criminologia și știința penitenciară – penologia.....	52
2.3. Criminologia și criminalistica.....	52

2.4. Criminologia și sociologia penală.....	53
2.5. Politica anticriminală și criminologia	54
3. Scopul mediat și imediat al criminologiei.....	55
4. Definiția criminologiei.....	55

Capitolul IV

CRIMINOLOGIA ETIOLOGICĂ PRINCIPALELE TEORII

CAUZALE	58
1. Noțiunea de etiologie criminală	58
2. Primele explicații cu privire la fenomenul criminal.....	58
2.1. C. Beccaria, precursor al gândirii criminologice	58
2.2. Principalele idei din Tratatul lui Beccaria.....	60
3. Principalele școli criminologice.....	64
3.1. Școala geografică (sau cartografică)	65
3.2. Școala lyoneză.....	67
3.3. Școala socialistă	69
3.4. Școala interpsihologică	73
3.5. Școala sociologică.....	76
4. Pozitivismul italian	77
4.1. Premisele pozitivismului italian.....	78
4.2. Cesare Lombroso (1835-1909) și teoria anormalității biologice (teoria atavismului evoluționist).....	81
4.3. Raffaele Garofalo (1851-1934) și teoria anormalității morale.....	87
4.4. Enrico Ferri (1856-1929) și teoria anormalității bio-psiho-sociale.....	91
4.5. Caracteristicile școlii pozitivistice	98

Capitolul V

TEORIILE ETIOLOGICE MODERNE	99
1. Caracteristicile teoriilor etiologice moderne.....	99
2. Teoriile psiho-biologice	99
2.1. Teoria bio-tipologică.....	100
2.2. Teoria inadaptării bio-psihe	101
2.3. Teoria constituției criminale (Teoria constituției delincvente).....	105
2.4. Teoria genetică.....	107
2.5. Teoria arborelui genealogic	110

2.6. Teoria criminologică privind gemenii.....	110
2.7. Teoria criminologică privind copiii adoptați	111
2.8. Teoria criminologică bazată pe relația dintre inteligență și crimă	112
3. Teoriile psiho-sociale.....	114
3.1. Teorii criminologice inspirate de modelul consensual	114
3.2. Școala de la Chicago	115
3.3. Teorii de esență „culturalistă”	116
3.4. Teorii de esență „funcționalistă”	122
4. Teoriile psiho-morale sau psihologice	128
4.1. Teoriile psiho-morale de factură psihanalitică.....	129
4.2. Teoriile psiho-morale autonome	138
4.3. Evaluarea critică a teoriilor psiho – morale	148

Capitolul VI

CRIMINOLOGIA DINAMICĂ. PRINCIPALELE TEORII

NON-CAUZALE.....	151
1. Noțiunea de criminologie dinamică	151
2. Modele particulare de trecere la act	151
2.2. Modelul de trecere la act al lui Jean Pinatel.....	153
2.3. Modelul particular de trecere la act propus de H. Becker.....	154
3. Un model general: modelul arborelui	155
4. Teoriile dinamice	156
4.1. Teoria „reținerii”	157
4.2. Teoria strategică	159

Capitolul VII

CONTRIBUȚIA CRIMINOLOGIEI, A DREPTULUI PENAL, A PENOLOGIEI ȘI A POLITICII PENALE LA COMBATEREA

FENOMENULUI CRIMINAL	162
1. Reacția socială contra criminalității.....	162
2. Contribuția criminologiei la prevenirea și combaterea fenomenului criminal	163
3. Contribuția dreptului penal și a politicii penale în combaterea fenomenului criminal	164
4. Prevenirea și combaterea fenomenului criminal	165
4.1. Prevenirea fenomenului criminal	165

4.2. Combaterea fenomenului criminal.....	166
4.3. Funcțiile reacției sociale împotriva criminalității	168
4.4. Strategia luptei contra fenomenului criminal.....	169
4.5. Tipurile fundamentale de activități de prevenire și combatere a fenomenului criminal.....	169

Capitolul VIII

STADIUL ACTUAL AL CUNOȘTINȚELOR CRIMINOLOGICE.....	170
1. Imposibilitatea unei teorii general valabile	170
2. Orientări fenomenologice în domeniul criminologiei și penologiei	176
3. Direcții actuale de cercetare în criminologie	177
4. Criminologia reacției sociale	180
5. Evoluția fenomenului criminal.....	180

CAPITOLUL IX

STUDII ȘI STATISTICI CRIMINOLOGICE -PREMISE

ALE LUPTEI ANTICRIMINALE.....	182
1. Date și statistici Criminologice	182
1.1. Rolul statisticilor criminologice.....	182
1.2. Studiu de caz: Criminalitatea juvenilă	182
1.3. Cercetări criminologice privind violența în familie	184
1.4. Aspecte criminologice ale criminalității organizate transfrontaliere.....	192
1.5. Studiu de caz: Politici de prevenire a infracțiunilor și de reintegrare socială a femeilor condamnate	193

CAPITOLUL X

POLITICA PENALĂ ROMÂNĂ DE PREVENIRE

ȘI COMBATERE A CRIMINALITĂȚII. MIJLOACE JURIDICE

ȘI INSTRUMENTE DE IMPLEMENTARE. STRATEGII DE

LUPȚĂ CONTRA CRIMINALITĂȚII.....	200
---	------------

I. LUPȚĂ ÎMPOTRIVA TRAFICULUI DE PERSOANE	200
--	------------

1. Contextul european și național în materia traficului de persoane.....	200
2. Legislația internă și strategiile naționale adoptate în materia traficului de persoane	203

3. Strategia națională împotriva traficului de persoane pentru perioada 2024 – 2028,.....	211
3.1. Viziunea Strategiei națională împotriva traficului de persoane pentru perioada 2024 – 2028:	212
3.2. Prioritățile, politicile și cadrul legal existente:.....	213
3.3. Analiza comparativă a dinamicii fenomenului traficului de persoane corespunzătoare implementării strategiilor aferente perioadei 2012-2016 versus 2018-2022	218
3.4. Perspectiva asistenței oferite victimelor traficului de persoane.....	227
3.5. Perspectiva tragerii la răspundere a traficanților în perioada 2018-2022	228
3.6. Problemele domeniului anti-trafic	228
3.7. Obiectivele generale ale Strategiei naționale împotriva traficului de persoane (SNITP)	233
3.8. Planul național de acțiune 2024-2026 pentru implementarea Strategiei Naționale Împotriva Traficului de Persoane pentru perioada 2024-2028 are drept obiective generale:.....	234
II. LUPTA ÎMPOTRIVA VIOLENȚEI SEXUALE.....	235
1. Contextul social al violenței sexuale.....	235
2. Definirea violenței sexuale.....	237
3. Tipuri de violență sexuală	237
4. Conceptele-cheie în înțelegerea și definirea violenței sexuale	238
5. Contextul actual al violenței sexuale	239
6. Factorii de risc ai violenței sexuale.....	240
7. Datele statistice despre persoanele exploatate sexual sunt relevante.....	242
8. Cadrul legal intern și internațional incident în materia violenței sexuale.....	245
III. LUPTA ÎMPOTRIVA CORUPȚIEI	259
1. Premisele adoptării SNA.....	259
2. Viziunea SNA	262
3. Misiunea SNA.....	263
4. Principiile generale ale SNA.....	263
5. Contextul european și internațional al adoptării SNA	265
6. Contextul național al adoptării SNA.....	270
7. Măsurile de transparență instituțională și de prevenire a corupției.....	270

8. Concluziile studiului criminologic și a cercetării sociologice referitoare la fenomenul corupției.....	275
IV. LUPTA ÎMPOTRIVA TRAFICULUI ȘI CONSUMULUI DE DROGURI	278
1. Contextul adoptării strategiei în materie de droguri	278
2. Strategia UE în materie de droguri 2021-2025	281
V. CRIMINALITATE ȘI VICTIMIZARE: ROMÂNIA ÎN CONTEXT EUROPEAN	283
BIBLIOGRAFIE.....	287